

7 Akcioni Plan za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja

Tabela 1: Akcioni Plan za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
IFC PS1: Procjena i upravljanje ekološkim i socijalnim rizicima i uticajima						
1.1	Podnijeti izvještaj EBRD-u u skladu sa zahtjevima navedenim u Planu upravljanja životnom i društvenom sredinom (ESMP) o učinku životne sredine, društva, zdravlja i bezbednosti (ESHS), uključujući status svakog elementa ESAP-a i trenutni status pitanja ESHS.	Osigurati sprovođenje mjera u okviru ESIA i EIA	IFC PS1	Green Gvozd	Podnošenje izvještaja po navedenom rasporedu	Tromjesečni izvještaji koji se dostavljaju tokom izgradnje Šest mjesečnih izvještaja tokom rada
1.2	Imenovati i održavati odgovarajuće kvalifikovane i iskusne osobe koje će biti odgovorne za životnu sredinu, društvo i zdravlje i zaštitu na radu (OHS) za projekat.	Da obezbijedi da odgovarajuće kvalifikovane i iskusno osoblje ESHS radi na projektu i da je odgovorno upravljanju Projektom.	IFC PS1	Green Gvozd	EBRD-u je potvrđeno imenovanje ESHS osoblja	Prije izgradnje
1.3	Izraditi ESMP za izgradnju (C-ESMP) i rad (O-ESMP) za sprovođenje mjera upravljanja i ublažavanja navedenih u ovom dodatku ESIA. Uključiti organogram koji prikazuje organizacionu strukturu hijerarhije tima za upravljanje projektima i definiše sve ključne uloge upravljanja, uključujući i ESHS. Ažurirati ESMP sa svim dodatnim ublažavanjem po potrebi kako projekat napreduje. Uvjeriti se da izvođač radova za inženjering, nabavku i izgradnju (EPC) ili izvođač EPC menadžmenta (EPCM) razvije plan upravljanja životnom sredinom i društvenom životnom sredinom izgradnje (C-ESMP) i povezane podplanove i nadgleda usaglašenost građevinskih podizvođača.	Osigurati da se sprovede mjere upravljanja životnom sredinom i društvom koje su propisane u ESIA	IFC PS1 Najbolja praksa	Green Gvozd uz pomoć spoljnih konsultanata/kreditora.	C-ESMP proizvedeno	Prije glavnih građevinskih aktivnosti
1.4	Razviti sistem upravljanja životnom sredinom, zdravljem i bezbjednošću (EHSMS) u skladu sa međunarodnim standardima, tj. ISO 14001 (životna sredina) i OHSAS 18001 (zdravlje i bezbjednost)	Promovisati EHS kulturu u okviru organizacije i upoznati najbolju međunarodnu praksu Dokumentacija o ulogama i odgovornostima u okviru Green Gvozd	IFC PS1 Najbolja praksa	Green Gvozd	Dokaz o ISO akreditaciji	Tokom trajanja projekta

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
1.5	Uključiti ugovorne klauzule u ugovor sa izvođačima koji po ugovoru zahtjevaju usklađenost sa međunarodnim zahtjevima i zahtjevima ESMP/ESAP.	Osigurati jedinstveno usvajanje međunarodnih ekoloških, zdravstvenih, sigurnosnih i socijalnih standarda od strane svih strana uključenih u Projekat	IFC PSs Najbolja praksa	Green Gvozd	Dokazi o međunarodnim ugovornim obavezama za životnu sredinu, zdravlje, bezbjednost i socijalna pitanja u okviru EPC/EPCM ugovora sa izvođačem	Od početka izgradnje
1.6	Sprovesti tromjesečne inspekcije gradilišta i performanse EPC/EPCM izvođača u pogledu zdravlja i zaštite na radu (OHS). Izveštaj o učinku zajmodavcima svaka tri mjeseca tokom izgradnje. Učestalost prijavljivanja će se povećati u slučaju značajnih problema/incidenata na licu mjesta.	Obezbjediti da EPC/EPCM ugovarač usvoji međunarodne zahtjeve za OHS	IFC PS1	Green Gvozd	U toku izgradnje	Izveštaj dostupan i dostavlja se se zajmodavcima kvartalno
1.7	Ažurirati C-ESMP za radnje (O-ESMP) i razgradnju (D-ESMP), uključujući reviziju podplanova gdje je potrebno	Osigurati da planovi odgovaraju trenutnoj fazi Projekta	IFC PS1	Green Gvozd	O-ESMP i podplanovi D-ESMP i podplanovi	Prije promjene faze
1.8	Objaviti SEP Projekta na veb stranici Green Gvozd Redovno ažurirati i implementirati plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP), uključujući i mehanizam za žalbe na učinak projekta. Kao dio SEP-a, održavati registar eksternih komunikacija uključujući zapisnike sa sastanaka sa zainteresovanim stranama. Objavljivanje godišnjih izvještaja o ključnim ekološkim i društvenim aspektima Projekta.	Održavanje dobrog angažovanja zainteresovanih strana i okvira za razmjenu informacija sa javnošću	IFC PS1	Green Gvozd	Objavljen SEP Izveštaj zajmodavcima o konsultantskim aktivnostima Izveštavajte zajmodavce o svim primljenim žalbama i kako su rešene	Tokom trajanja projekta

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
1.9	Razviti i implementirati plan upravljanja izvođačem/podizvođačem za upravljanje planiranjem ESHS i izvođenjem građevinskih i drugih izvođača, uključujući najmanje: <ul style="list-style-type: none"> Uključivanje relevantnih zahtjeva ESAP-a u ugovore/podugovore. Jasno dodjeljivanje odgovornosti Green Gvozd -a i ESHS izvođača. Izvještaji ugovarača da uključe relevantne podatke u izvještaje zajmodavcima i da omoguće procjenu potrebe za korektivnim radnjama. Verifikacija obuke i/ili odgovarajućih akreditiva za ugovaračko osoblje/menadžere odgovorne za ESHS 	Upravljanje izvođačima i podizvođačima ESHS	IFC PS1	Green Gvozd	Razvoj i implementacija sistema upravljanja izvođačima ESHS izveštava zajmodavce o nadzoru izvođača radova	Od početka izgradnje
1.10	Objaviti netehnički sažetak (NTS) dodatka ESIA na web stranici Green Gvozd-a. Neka štampane kopije dokumenata budu dostupne u kancelarijama Green Gvozd-a i opštinskim kancelarijama.	Informisati javnost o predviđenim uticajima i planiranim mjerama ublažavanja	IFC PS1	Green Gvozd	NTS objavljen, štampani primjerci dostupni	Prije izgradnje
IFC PS2: Rad i Uslovi rada						
2.1	Razviti/održavati pisane politike i procedure u oblasti ljudskih resursa u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i zahtjevima PS2 i obezbjediti da su relevantne politike dostupne svim zaposlenima na njihovom jeziku (jezicima). Politika/procedura ljudskih resursa treba da sadrži sprovodljiv kodeks ponašanja koji se primjenjuje na sve radnike, uključujući posebno one koji nisu lokalnog porijekla, ili će biti potrebno izraditi samostalni kodeks.	Da osigura da su prava radnika zaštićena i da se kodeks ponašanja saopšti	IFC PS2	Green Gvozd Izvođači radova	Kadrovska politika dostupna svim radnicima	Od početka priprema za izgradnju
2.2	Integrirati i održavati mjere ublažavanja koje se odnose na rad i uslove rada identifikovane u ESMP-u u C-ESMP	Spriječiti sporove zaposlenih ili ugovarača od pritužbi	IFC PS2 Najbolja praksa	Green Gvozd Izvođači radova	Razvoj C-ESMP Ograničen broj radnih pritužbi koje se brzo rješavaju	Prije izgradnje
2.3	Pratiti učinak izvođača i dobavljača u upravljanju pitanjima zapošljavanja i rada, uključujući upravljanje pritužbama radnika	Spriječite pritužbe radnika	IFC PS2 Najbolja praksa	Green Gvozd	Ograničen broj radnih pritužbi koje se brzo rješavaju	Od početka priprema za izgradnju

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
2.4	<p>Razviti i implementirati plan(ove) za zaštitu na radu koji će voditi sve aktivnosti na lokaciji projekta tokom pripreme lokacije, izgradnje i rada i osigurati da svi izvođači usvoje ove planove. Zahtjevi da uključuju, najmanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizu opasnosti i kontrole specifičnih za posao i zadatak za sve aktivnosti • Obezbeđivanje lične zaštitne opreme (LZO), zahtjeve za korišćenje LZO i sprovođenje upotrebe LZO • Sigurnosnu obuku za svo osoblje na njihovom jeziku, koja pokriva opasnosti i bezbjednosne protokole na njihovim poslovima • Posebnu obuku za specifične opasnosti: rad na visini, u iskopima, sa strujom • Pregled i odobravanje planova ugovarača u oblasti zaštite na radu • Nadzor nad sprovođenjem OHS izvođača, uključujući obavezno izveštavanje • Evidenciju statistike o incidentima, uključujući ukupne radne sate, incidente izgubljenog vremena, teške povrede, smrtne slučajeve, itd. 	Promovisati OHS i spriječiti bilo kakve incidente	IFC PS2 Najbolja praksa	Green Gvozd Izvođači radova	Planovi za OHS razvili su nula incidenata	Od početka priprema za izgradnju

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
---	---------------------------------	--------------	----------------	-------------	--------------	-----

	IFC PS3: Efikasnost resursa i prevencija zagađenja					
--	--	--	--	--	--	--

3.1	<ul style="list-style-type: none"> ● Integrisati i održavati mjere ublažavanja povezane sa prevencijom zagađenja identifikovane u ESMP u C-ESMP. Ovo bi trebalo da uključuje kao minimum: <ul style="list-style-type: none"> ● Održavanje opreme i preduzimanje drugih mjera se da buka svede na minimum, uključujući izbegavanje/minimiziranje upotrebe opreme noću. Pratiti buku na lokacijama receptora na zahtjev pogođenih ljudi. Sprovesti odgovarajuće ublažavanje ako buka premašuje važeće standarde. ● Razviti i implementirati plan za suzbijanje prašine u fazi izgradnje kako bi se osiguralo da prašnjavi tereti budu pokriveni, a nezatvoreni putevi prigušeni. ● Razviti i implementirati planove upravljanja otpadom i opasnim materijalima za faze izgradnje i rada, da pokrije sav tečni i čvrsti otpad i materijale (hemikalije, gorivo, građevinski otpad, višak otpada, kućni/kućni otpad, ostaci od čišćenja izlivanja itd.). Maksimizirati smanjenje otpada, ponovnu upotrebu, reciklažu itd. ● Mjere upravljanja zemljanim materijalom: <ul style="list-style-type: none"> – Odvojiti i skladištiti u stabilne gomile sav površinski sloj i podzemlje koji je iskopan iz građevinskih područja. – Čuvati kamen u stabilnim gomilama. – Zaštiti sve gomile za skladištenje poklopcima, uključujući vegetativni pokrivač (autohtone vrste trave) po potrebi da biste sprečili eroziju vjetrom/vodom i isušivanje. – Koristiti najbolje prakse da spriječite ili usporite oticanje. – U toku izgradnje i eksploatacije (popravke i remont) objekta, otpad koji nastaje, biti će sakupljan na separatan način i predavan ovlašćenom sakupljaču otpada. – Ponovo uspostaviti sva poremećena područja pokrivanjem gornjim slojem zemlje i sijanjem/sadnjom autohtonih vrsta, ili vraćanjem na obradu tla. ● Mjere zaštite voda <ul style="list-style-type: none"> – Lokacija projekta se nalazi u široj zoni sanitarne zaštite Vidrovanskih vrela. – Obezbediti da se sipanje goriva, zamjenu ulja i maziva obavljaju na nepropusnoj podlozi uz posvećivanje posebne pažnje da prilikom sipanja goriva ili zamijene ulja ili maziva ne dođe do prosipanja istih u okolno zemljište i vodu. – Otpadna ulja nastala tokom remonta, skladištiti u za to specijalno određene posude, uskladištene na nepropusnoj podlozi, do preuzimanja od strane sakupljača ove vrste otpada. 	Promovisati EHS kulturu u okviru organizacije i upoznajete najbolju međunarodnu praksu.	IFC PS3 Najbolja praksa.	Green Gvozd Izvođači radova	Razvoj C-ESMP Nema ekoloških incidenata	Prije i tokom izgradnje
-----	--	---	-----------------------------	--------------------------------	--	-------------------------

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
PS4: Zdravlje i bezbjednost u zajednici						
4.1	<p>Sprovesti bezbjedne prakse kroz C-ESMP tokom izgradnje kako bi se minimizirali potencijalni uticaji na lokalne zajednice tokom izgradnje kako je navedeno u ESMP-u</p> <p>Planovi i procedure koje treba uključiti, kao minimum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborat zaštite i zdravlja na radu • Projekat protivpožarne zaštite • Plan upravljanja saobraćajem. • Javna obavještenja o opasnostima vezanim za radove i opremu tokom izgradnje i eksploatacije. • Plan pripravnosti i reagovanja u vanrednim situacijama. • Mjere bezbjednosti za sprječavanje neovlašćenog pristupa tokom izgradnje i minimiziranje pristupa unutrašnjosti podstanice i turbine tokom rada. • Razvoj i implementaciju plan(ova) upravljanja saobraćajem i transportom koji uključuje pristup, rutiranje, skretanja, izuzetna opterećenja i obuku vozača. Konsultacije sa lokalnim zainteresovanim stranama i pružanje pravovremene informacije korisnicima zemljišta o vremenu kada pristup njihovom zemljištu može biti neophodan ili ograničen. Ugovori moraju osigurati usklađenost sa planom(ovima). Planovi moraju obuhvatiti transport turbina, kamena i drugih materijala koji se dovoze ili uklanjaju sa lokacije. • Tokom izgradnje i rada, nadgledati buku u stambenim objektima na zahtjev i preduzimajte mjere za smanjenje ili kontrolu buke prema potrebi kako bi se ispunili primjenljivi standardi. Obezbjediti odgovarajuću kontrolu buke na vozilima i opremi. Prilikom projektovanja trafostanice 	Promovisati dobru praksu tokom izgradnje i zaštititi zdravlje i bezbjednost lokalnih zajednica.	IFC PS4 Najbolja praksa	Green Gvozd Izvođači radova	Razvoj C-ESMP Nema pritužbi/žalbi zajednice	Tokom izgradnje
IFC PS5: Sticanje prava svojine nad zemljištom i nevoljno raseljavanje						
5.1	Integrirati i održavati mjere ublažavanja koje se odnose na otkup zemljišta i kompenzaciju identifikovane u ESMP-u u C-ESMP	Sprečiti ekonomsko raseljavanje koje je rezultat otkupa zemljišta i/ili transporta i saobraćaja u vezi sa projektom Spriječiti pritužbe pogođenih vlasnika i korisnika zemljišta	IFC PS2 Najbolja praksa	Green Gvozd Izvođači radova	Razvoj C-ESMP Ograničen broj pritužbi koje se brzo rešavaju	Prije izgradnje i tokom životnog ciklusa projekta

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
5.2	Razmotriti sve primljene žalbe u vezi sa nadoknadom za pogođeno zemljište i imovinu ili štetu, uključujući i one koje su u nadležnosti opštine (npr. eksproprijacija) i adresirati ih/sarađivati sa nadležnim organima da ih riješe	Spriječiti ekonomsko raseljavanje koje je rezultat otkupa zemljišta i/ili transporta i saobraćaja u vezi sa projektom Spriječiti pritužbe pogođenih vlasnika i korisnika zemljišta	IFC PS2 Najbolja praksa	Green Gvozd	Razvoj C-ESMP Ograničen broj pritužbi	Prije izgradnje i tokom životnog ciklusa projekta

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
FC PS6: Očuvanje Biodiverziteta i Održivo upravljanje živim prirodnim resursima						
6.1	<p>Integrirati i održavati mjere ublažavanja koje se odnose na biodiverzitet i održivo upravljanje živim materijalima identifikovanim u ESMP-u u C-ESMP i O-ESMP</p> <p>Ovo bi trebalo da uključuje kao minimum:</p> <p>1) Imenovati kvalifikovanog(e) profesionalca(e) sa ekspertizom za ptice i slijepe miševe da:</p> <p>a) preduzmu istraživanja stabala pre izgradnje za smještaj slijepih miševa, uključujući inspekcije na nivou tla, penjanje po drveću i/ili istraživanja o nicanju/ponovnom ulasku da bi se informisale o mjerama ublažavanja pre i/ili tokom sječe.</p> <p>b) preduzmu istraživanje ptica gnjezdarica staništa pogođenih tokom izgradnje kako bi se utvrdile lokacije aktivnih gnijezda, ukoliko se radovi izvode između marta i avgusta.</p> <p>c) osmisle metodologiju za praćenje tijela uginulih ptica i slijepih miševa VTG-a i OHL-a tokom najmanje tri godine od prve godine rada.</p> <p>Cilj će biti da se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procjeni adekvatnost prethodnih karakterizacija upotrebe ptica/slepih miševa, boravka i prolaska - Ponovo procjene uticaji na ptice i slepe miševe - Preporuče promjene radnih parametara (kao što su brzina rotacije ili radni sati tokom osjetljivih perioda/sati) i/ili druga ublažavanja - Ponovo procijeni kumulativnu procjenu uticaja na ptice i slijepe miševe i preporuči dodatno ublažavanje, ako je potrebno. <p>2) Na lokaciji projekta nijesu uočene zaštićene biljne vrste. Ipak, potrebno je imenovati kvalifikovanog(e) stručnjak(e) u cilju praćenja eventualnog ugrožavanja biljnog svijeta.</p>	Smanjiti gubitak staništa i ispunite najbolju međunarodnu praksu.	IFC PS6 Najbolja praksa.	Green Gvozd Izvođači radova	Razvoj C-ESMP Ograničeni gubitak staništa	Prije i tokom izgradnje i rada
IFC PS7: Starosjedelačko stanovništvo						
-	Nije primjenljivo					

#	Zadatak/mjera/korektivna radnja	Svrha akcije	Izvor zahtjeva	Odgovornost	Mjera uspeha	Rok
IFC PS8: Kulturno nasleđe						
8.1	Razviti i primjeniti mjere ublažavanja kao dio C-ESMP-a kao što je identifikovano u ESMP-u	Minimizirati potencijalni gubitak kulturnog nasleđa Postići najbolju međunarodnu praksu.	IFC PS8 Najbolja praksa.	Green Gvozd Izvođači radova	Razvoj C-ESMP Usklađenost sa procedurom slučajnog pronalaska	Prije izgradnje

Prilozi

A. Ekološko i socijalno zakonodavstvo u Crnoj Gori

10

A. Ekološko i socijalno zakonodavstvo u Crnoj Gori

Spisak ključnih važećih propisa i standarda koji će biti primjenjeni na Projekat je predstavljen u nastavku.

- Ustav Crne Gore ("Sl. list CG", br. 1/07 i 38/13)
- Zakon o životnoj sredini („Sl.list CG“, br. 52/16 i 73/19)
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG“, br. 18/19)
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG“, br. 73/19)
- Zakona o vodama („Sl. list RCG“, br. 27/07 i „Sl. list CG“, br. 73/10, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17, 84/18)
- Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 02/18)
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG“, br. 64/11 i 39/16)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Sl. list CG“, br. 55/18)
- Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 80/05 i „Sl. list CG“ br. 73/10 i 40/11, 59/11 i 52/16)
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list CG“ br. 75/18)
- Zakon o upravljanju komunalnim otpadnim vodama („Sl. list CG“, br. 2/17)
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG“, br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19)
- Zakon o eksproprijaciji („Sl. list RCG“, br. 55/00, 12/02, 28/06 i „Sl. list CG“, br. 21/08.)
- Zakon o energetici („Sl. list CG“, br. 05/16, 51/17, 82/20)
- Zakon o svojinsko-pravnim odnosima („Sl. list CG“, br. 19/09)
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19 i 82/20)
- Zakon o slobodnom pristupu informacijama („Sl.list CG“ br. 44/12 i 30/17)
- Zakon o potvrđivanju konvencije o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i prava na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine („Sl. list CG“, br. 03/09)
- Zakon o radu („Sl. list CG“, br. 74/2019 i 8/2021)
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“, br. 34/14 i 44/18)
- Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova („Sl. list CG“, br. 145/21)
- Zakon o štrajku („Sl. list CG“, br. 11/15)
- Zakon o o zabrani zlostavljanja na radu („Sl. list CG“, br. 30/12, 54/16)
- Zakon o zabrani diskriminacije („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 18/14 i 42/17)
- Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom („Sl. list CG“, br. 39/11)
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom („Sl. list CG“, br. 49/08, 73/10, 39/11 i 55/16)
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl. list RCG“, br. 54/03, 39/04, 61/04 - odluka US, 79/04, 81/04 - ispr., 29/05, 14/07 - odluka US i 47/07 i „Sl. list CG“, br. 12/07, 13/07, 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 40/11, 66/12, 39/11, 36/13, 38/13, 61/13, 6/14, 60/14, 10/15, 44/15 - odluka US, 42/16, 55/16 i 80/20)
- Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Sl. list RCG“, br. 33/12, 58/14, 14/17 - odluka US i 66/19)
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Sl. list RCG“, br. 03/16, 39/16, 02/17, 44/18, 24/19, 82/20 i

- 08/21)
- Zakon o zaščiti i spašavanju („Sl. list RCG“, br. 13/07, 05008, 86/09, 32/11, 54/16 i 146/21)
  - Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG“, br. 83/16)
  - Pravilnik o sadržaju studije o ocjeni prihvatljivosti za područje ekološke mreže („Sl. list CG“, br. 45/17)
  - Pravilnik o bližim kriterijumima za određivanje područja ekološke mreže („Sl. list CG“, br. 45/17)
  - Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG“, br. 60/11)
  - Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 25/12).